

การปฏิวัติฝรั่งเศส

Den Franske revolusjonen (1789-1799)

Bilde: vlad/ AdobeStock

ต้นเหตุของการปฏิวัติหลายครั้ง เกิดจากความแตกต่างของชนชั้นในสังคม บางคน
ร่ำรวยมหาศาล และมีชีวิตอยู่อย่างหรูหรา แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่
ยากจนแสนเข็ญจนต้องพยายามต่อสู้ดิ้นรนด้วยวิธีต่างๆ ความอยุติธรรมเกิดขึ้นใน
สังคม คนจนเป็นผู้ที่มีหน้าที่และรับภาระหนักหน่วงกว่าคนรวย ประเทศฝรั่งเศสก็
เคยเป็นประเทศหนึ่งที่มีลักษณะสังคมเช่นนี้

สาเหตุของการปฏิวัติฝรั่งเศส 1789

1. ปัญหาทางการเมือง

การปฏิวัติฝรั่งเศสเริ่มขึ้นเมื่อ การปกครองในระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่พระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๖ ทรงมีอำนาจเป็นล้นพ้นไม่มีขอบเขต และทรงอยู่เหนือกฎหมายของบ้านเมือง หลายครั้งที่พระองค์ไม่ทรงสนพระทัยประชาชนของพระองค์เลย อีกทั้งประเทศฝรั่งเศสเองไม่มีรัฐธรรมนูญทำให้การปกครองเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ประชาชนไม่ได้รับการคุ้มครอง จึงเป็นสาเหตุให้เกิดการจลาจลขึ้นภายหลัง ฝรั่งเศสต้องกลายเป็นประเทศที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างมากเนื่องจากการบริหารที่ล้มเหลว

2. ปัญหาทางเศรษฐกิจ

ฝรั่งเศสต้องประสบกับปัญหาการผิดเคืองทางเศรษฐกิจ ซึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายในการสงครามต่างๆ โดยเฉพาะในสงครามประกาศอิสรภาพของชาวอเมริกัน ระหว่าง ค.ศ. 1776-1781 เพื่อสนับสนุนให้ชาวอาณานิคมอเมริกาต่อสู้กับอังกฤษ ด้วยเหตุนี้พระเจ้าหลุยส์ที่ 16 จึงมีนโยบายเก็บภาษีอากรจากประชาชนจึงสร้างความไม่พอใจให้แก่ประชาชนกลุ่มต่างๆ

การใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยที่สะสมมานานตั้งแต่ พระเจ้าหลุยส์ที่ 15 จนถึงพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๖ ซึ่งทรงมีพระราชินีพระนามว่าพระนางมารี อังตัวเนตต์ ที่ทรงนิยมใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยในพระราชสำนัก

การเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจจากเกษตรกรรมมาสู่ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งทำให้เกิดวิกฤติทางการเกษตร ราคาอาหารสูงขึ้นไม่สมดุลกับค่าแรงที่ได้รับ และการเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้เกิดชนชั้นใหม่ขึ้น คือชนชั้นกลาง(พ่อค้า นายทุน) ซึ่งมีส่วนในการปฏิวัติครั้งนี้

3. ปัญหาทางด้านสังคม

ความเหลื่อมทางสังคมซึ่งเป็นสังคมแบบชนชั้น โดยฐานะในสังคมแล้วแบ่งเป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือ ชนชั้นอภิสิทธิ์และชนชั้นสามัญชน แต่ในทางปฏิบัติกลับแบ่งออกเป็นสามชนชั้น หรือ 3 ส্তาบันดร(stender)

4. การรับอิทธิพลทางความคิดของชาวต่างชาติจากการที่ฝรั่งเศสเข้าไปช่วยสหรัฐอเมริกาทำสงครามประกาศอิสรภาพจากอังกฤษ ทำให้ได้รับแนวความคิดทางด้านเสรีภาพกลับมาด้วย อิทธิพลทางความคิดได้มาจากนักปราชญ์ที่สำคัญคือ Voltaire, Rousseau และ Montesquieu.

เหตุการณ์ปฏิวัติ

การเปิดประชุมรัฐสภา ที่ไม่ได้เปิดประชุมตั้งแต่ ปี ค.ศ.1614

เมื่อรัฐบาลต้องการแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจโดยเก็บภาษีอากรที่ดินจากพลเมืองทุกสตาบันดร จึงต้องเรียกประชุมรัฐสภา ที่เรียกว่า " **สภาฐานันดรแห่งชาติ** " (Stender samlingen) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของสตาบันดรทั้ง 3 สตาบันดร ได้มีการประชุมที่พระราชวังแวร์ซายส์ในวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ. 1789 การประชุมครั้งนี้ใช้ระบบลงคะแนนคือ 1 สตาบันดร ต่อ 1 เสียง ซึ่งไม่ยุติธรรม เพราะสตาบันดรที่สามซึ่งมีจำนวน 90 % ของประชากรกลับได้คะแนนเสียงเพียง 1 ใน 3 ของสภาและวิธีการลงคะแนนนี้จะทำให้สตาบันดรที่สามไม่มีทางมีเสียงเหนือกว่า 2 สตาบันดรแรก โดยเสนอให้ลงคะแนนแบบ 1 คน 1 เสียงแทน เมื่อข้อเสนอนี้ถูกปฏิเสธ ทำให้ตัวแทนสตาบันดร 3 ไม่พอใจเป็นอย่างมากจึงไม่เข้าร่วมการประชุม และไปตั้งสภาของตนเอง เรียกว่า **สมัชชาแห่งชาติ** (Nasjonal konventet) ซึ่งเปิดประชุมเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน ปีเดียวกันสภานี้ยังมีตัวแทนจากสตาบันดร ที่ 1,2 บางส่วนเข้าร่วมประชุมด้วย ได้แก่

ตัวแทนส่วนใหญ่ของชนชั้นนักบวชและตัวแทนที่เป็นขุนนางหัวสมัยใหม่นำโดยมิราบ็อ (Grev de Mirabeau)

ต่อมาวันที่ 20 มิถุนายน ค.ศ. 1789 สภาแห่งชาติได้ย้ายไปประชุมที่สนามเทนนิส (Tennishall) และร่วมสาบานว่าจะไม่ยอมแพ้และไม่ยอมแยกจากกันจนกว่าจะได้รับชัยชนะ และต้องมีร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใช้ในการปกครองประเทศ

วันที่ 12 กรกฎาคม ค.ศ. 1789 Desmoulins กล่าวสุนทรพจน์ กระตุ้นให้ชาวปารีสจับอาวุธขึ้นต่อสู้

เหตุการณ์บุกทำลายคุกบาสตีย์ล (Bastille)

เมื่อมีข่าวว่ารัฐบาลของพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 เตรียมใช้กำลังทหารเข้าสลายการประชุมสมัชชาแห่งชาติ ประชาชนชาวกรุงปารีสจึงลุกฮือขึ้นจับอาวุธเพื่อสนับสนุนกลุ่มสมัชชาแห่งชาติ และบุกเข้าทำลายคุกบาสตีย์ล เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม ค.ศ. 1789 ซึ่งเป็นสถานที่คุมขังนักโทษทางการเมือง และเป็นสัญลักษณ์แห่งการกดขี่ของการปกครองระบอบเก่า

ความสำคัญของการบุกทำลายคุกบาสตีย์ล ถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญที่สุดของการปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 เพราะกษัตริย์ ขุนนาง และชนชั้นสูง ต้องยอมสละอำนาจให้แก่สมัชชาแห่งชาติ และพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 ทรงยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและการปกครองครั้งนี้

การปฏิวัติใหญ่ฝรั่งเศส กินเวลาในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1789-1799 (พ.ศ. 2332-2342) ในการโค่นล้มระบอบกษัตริย์ หลังจากสถาปนาสาธารณรัฐแล้วไม่นาน มีการแย่งชิงอำนาจรัฐระหว่างกลุ่มชนชั้นปกครองด้วยกันเอง จนนำมาสู่ ค.ศ.

1799 นายพล นโปเลียน โบนาปาร์ต ยึดอำนาจจากคณะมนตรี และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกงสุลแรกของสาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ปกครองที่มีอำนาจสูงสุด นโปเลียน ดำรงตำแหน่งกงสุลในปี ค.ศ.1799-1803 ก่อนที่นโปเลียน จะสถาปนาตนเองขึ้นเป็นจักรพรรดิในเวลาต่อมา หลังจากนั้นฝรั่งเศสต้องเปลี่ยนแปลงการปกครองอีกครั้งสลับกันระหว่างแบบกษัตริย์ กับแบบสาธารณรัฐจนกระทั่งปัจจุบันฝรั่งเศส ผ่านกระบวนการสร้างระบอบสาธารณรัฐมาถึงสาธารณรัฐที่ 5 (ค.ศ. 1958- ปัจจุบัน) (ที่มา: wsurintara.wordpress.com)

แนวความคิดที่ได้จากการปฏิวัติทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ๆทั้งในประเทศนอร์เวย์เอง และประเทศอื่นๆในยุโรป

แนวความคิดจากการปฏิวัตินำไปสู่การมีรัฐธรรมนูญเป็นของตนเองของหลายประเทศ รวมทั้งประเทศนอร์เวย์ซึ่งมีรัฐธรรมนูญเป็นของตนเองเมื่อปี ค.ศ.1814 นอกจากนี้ผลจากการปฏิวัติยังทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ๆที่ถูกนำไปใช้ในระบบการปกครองซึ่งเรียกว่าประชาธิปไตย และระบบความสัมพันธ์ทางสังคมอีกด้วย